

Die 30 aprilis
S. Pii V, papæ

Natus est prope Alexandriam, in Italia, anno 1504. Inter Fratres Prædicatores adscriptus, theologiam docuit. Episcopus et cardinalis creatus, ad Petri cathedram evectus est anno 1566. Reformationem Ecclesiæ, a concilio Tridentino inceptam, strenue prosecutus est, propagationem fidei promovit et divinum cultum instauravit. Mortuus est die 1 maii anni 1572.

ORDO MISSÆ

Ritus initiales

Populo congregato, sacerdos cum ministris ad altare accedit, dum cantus ad introitum peragitur.

Cum ad altare pervenerit, facta cum ministris profunda inclinatione, osculo altare veneratur et, pro opportunitate, crucem et altare incensat. Postea cum ministris sedem petit.

Cantu ad introitum absoluto, sacerdos et fideles, stantes, signant se signo crucis, dum sacerdos, ad populum conversus, dicit:

✠ **I**n nómine Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti.

Populus respondet:

Amen.

Deinde sacerdos, manus extendens, populum salutatur, dicens:

Grátia Dómini nostri Iesu Christi,
et cáritas Dei,
et comunicátio Sancti Spíritus
sit cum ómnibus vobis.

Populus respondet:

Et cum spíritu tuo.

Sacerdos, vel diaconus vel alius minister, potest brevissimis verbis introducere fideles in Missam diei.

ACTUS PÆNITENTIALIS

(Die dominica, præsertim tempore paschali, loco consueti actus pænitentialis, quandoque fieri potest benedictio et
aspersio aquæ in memoriam baptismi.)

Deinde sequitur actus pænitentialis ad quem sacerdos fideles invitat, dicens:

Fratres, agnoscámus peccáta nostra,
ut apti simus ad sacra mystéria celebránda.

Fit brevis pausa silentii.

Postea sacerdos, profert:

Confiteor Deo omnipotenti et vobis, fratres, quia peccavi nimis cogitatione, verbo, opere et omissione: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beátam Mariám semper Vírginem, Angelos et Sanctos, et vos, fratres, oráre pro me ad Dominum Deum nostrum.

Sacerdos:

Misereátur nostri omnipotens Deus et, dimíssis peccátis nostris, perdúcat nos ad vitam aetérnam.

Populus respondet:

Amen.

Kýrie eléison.

Populus respondet:

Kýrie, eléison.

Sacerdos:

Christe, eléison.

Populus:

Christe, eléison.

Sacerdos:

Kýrie, eléison.

Populus:

Kýrie, eléison.

Quo hymno expleto, sacerdos, manibus iunctis, dicit:

Orémus.

Et omnes una cum sacerdote per aliquod temporis spatium in silentio orant.

Tunc sacerdos, manibus extensis, dicit orationem collectam;

Collecta

Deus, qui in Ecclésia tua
beátum Pium papam ad fidem tuéndam
ac te dígnius coléndum próvidus excitásti,
da nobis, ipso intercedénte, vívida fide ac fructuósa caritáte
mysteriórum tuórum esse partícipes.
Per Dóminum.

Qua expleta, populus acclamat:

Amen.

Liturgia verbi

Lectio et Psalmus

Sequéntia ✠ sancti Evangélii secúndum... (*Iohannem, Lucam, Mathæum, Marcum*)

Glória tibi, Dómine.

Evangelium

Verbum Domini.

Laus tibi, Christe.

Deinde fit oratio universalis, seu oratio fidelium.

Liturgia eucharistica

His absolutis, incipit cantus ad offertorium. Interim ministri corporale, purificatorium, calicem, pallam et missale super altare collocant.

Expedi ut fideles participationem suam oblatione manifestent, afferendo sive panem et vinum ad Eucharistiæ celebrationem, sive alia dona, quibus necessitatibus Ecclesiæ et pauperum subveniatur.

Sacerdos, stans ad altare, accipit patenam cum pane, eamque ambabus manibus aliquantulum elevatam super altare tenet, submissa voce dicens:

Benedíctus es, Dómine, Deus univérsi,
quia de tua largitáte accévimus panem,
quem tibi offérimus,
fructum terræ et óperis mánuum hóminum:
ex quo nobis fiet panis vitæ.

Deinde deponit patenam cum pane super corporale.

Si vero cantus ad offertorium non peragitur, sacerdoti licet hæc verba elata voce proferre; in fine populus acclamare potest:

Benedíctus Deus in sæcula.

Diaconus, vel sacerdos, infundit vinum et parum aquæ in calicem, dicens secreto:

Per huius aquæ et vini mystérium
eius efficiámur divinitátis consórtes,
qui humanitátis nostræ fíeri dignátus est párticeps.

Postea sacerdos accipit calicem, eumque ambabus manibus aliquantulum elevatum super altare tenet, submissa voce dicens:

Benedíctus es, Dómine, Deus univérsi,
quia de tua largitáte accévimus vinum,
quod tibi offérimus,
fructum vitis et óperis mánuum hóminum,
ex quo nobis fiet potus spiritális.

Deinde calicem super corporale deponit.

Si vero cantus ad offertorium non peragitur, sacerdoti licet hæc verba elata voce proferre; in fine populus acclamare potest:

Benedíctus Deus in sæcula.

Postea sacerdos, profunde inclinatus, dicit secreto:

In spíritu humilitátis
et in ánimo contríto
suscipiámur a te, Dómine;
et sic fiat sacrificium nostrum
in conspéctu tuo hódie,
ut pláceat tibi, Dómine Deus.

Et, pro opportunitate, incensat oblata, crucem et altare. Postea vero diaconus vel alius minister incensat sacerdotem et populum.

Deinde sacerdos, stans ad latus altaris, lavat manus, dicens secreto:

Lava me, Dómine, ab iniquitáte mea,
et a peccáto meo munda me.

Stans postea in medio altaris, versus ad populum, extendens et iungens manus, dicit:

Oráte, fratres:
ut meum ac vestrum sacrificium
acceptábile fiat apud Deum Patrem omnipoténtem.

Populus surgit et respondet:

**Suscípiat Dóminus sacrificium de mánibus tuis
ad laudem et glóriam nóminis sui,
ad utilitátem quoque nostram
totiúsque Ecclésiæ suæ sanctæ.**

Deinde sacerdos, manibus extensis, dicit orationem super oblata;

Super Oblata

Súscipe, quæsumus, Dómine, hoc sacrificium pópuli tui, ut, quod tibi in honóre beáti Pii
Quinti offértur ad glóriam, nobis tríbuas ad salútem perpétuam. Per Christum, Dominum Nostrum.

qua conclusa, populus acclamat:

Amen.

PREX EUCHARISTICA

Tunc sacerdos incipit Precem eucharisticam.

Manus extendens, dicit:

Dóminus vobíscum.

Populus respondet:

Et cum spíritu tuo.

Sacerdos, manus elevans, prosequitur:

Sursum corda.

Populus:

Habémus ad Dóminum.

Sacerdos, manibus extensis, subdit:

Grátias agámus Dómino Deo nostro.

Populus:

Dignum et iustum est.

Sacerdos prosequitur præfationem, manibus extensis.

Præfatio

PRÆFATIO DE SANCTIS PASTORIBUS

De præsentia sanctorum Pastorum in Ecclesia

Sequens præfatio dicitur in sollemnitatibus et festis Ss. Pastorum. Dicitur potest in memoriis ipsorum.

Vere dignum et iustum est,

æquum et salutáre,

nos tibi semper et ubíque grátias ágere:

Dómine, sancte Pater, omnípotens ætérne Deus:

per Christum Dóminum nostrum.

Quia sic tríbuis Ecclésiám tuam sancti Pii festivitáte gaudére,

ut eam exémplo piæ conversatiónis corróbores,

verbo prædicatiónis erúdias,

gratáque tibi supplicatióne tueáris.

Et ídeo, cum Angelórum atque Sanctórum turba,

hymnum laudis tibi cánimus, sine fine dicétes:

In fine autem præfationis iungit manus et, una cum populo, ipsam præfationem concludit, clara voce dicens:

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cæli et terra glória tua.

Hosánna in excélsis.

Benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Hosánna in excélsis.

In Prece eucharistica prima, seu Canone romano, ea quæ inter parentheses includuntur omitti possunt.

PREX EUCHARISTICA I SEU CANON ROMANUS

Sacerdos, manibus extensis, dicit:

Te ígitur, clementíssime Pater,
per Iesum Christum, Fílium tuum, Dóminum nostrum,
súpplices rogámus ac pétimus,

iungit manus et dicit:

uti accépta hábeas

signat semel super panem et calicem simul, dicens:

et benedícas ✠ hæc dona, hæc múnera,
hæc sancta sacrificia illibáta,

extensis manibus prosequitur:

in primis, quæ tibi offérimus
pro Ecclésia tua sancta cathólica:
quam pacificáre, custodíre, adunáre
et régere dignéris toto orbe terrárum:
una cum fámulo tuo Papa nostro Francisco.
et Antístite nostro Iesu.
et ómnibus orthodoxis atque cathólicæ
et apostólicæ fidei cultóribus.

Commemoratio pro vivis

Meménto, Dómine,
famulórum famularúmque tuárum *N.* et *N.*

Iungit manus et orat aliquantulum pro quibus orare intendit.

Deinde, manibus extensis, prosequitur:

et ómnium circumstántium,
quórum tibi fides cógnita est et nota devótio,
pro quibus tibi offérimus:
vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis,
pro se suisque ómnibus:
pro redemptióne animárum suárum,
pro spe salútis et incolumitátis suæ:
tibi que reddunt vota sua ætérno Deo, vivo et vero.

Infra Actionem

Communicántes,
et memóriam venerántes,
in primis gloriósæ semper Vírginis Maríæ,
Genetrícis Dei et Dómini nostri Iesu Christi:

sed et beāti Ioseph, eiúsdem Vírginis Sponsi,
et beatórum Apostolórum ac Mártýrum tuórum,
Petri et Pauli, Andréæ,
(Iacóbi, Ioánnis,
Thomæ, Iacóbi, Philíppi,
Bartholomæi, Matthæi,
Simónis et Thaddæi:
Lini, Cleti, Cleméntis, Xysti,
Cornélii, Cypriáni, Lauréntii, Chrysógoni,
Ioánnis et Pauli, Cosmæ et Damiáni)
et ómnium Sanctórum tuórum;
quorum méritis precibúsq; concédas,
ut in ómnibus protectiónis tuæ muniámur auxílio.

Manibus extensis, prosequitur:

Hanc ígitur oblatiónem servitútis nostræ,
sed et cunctæ familiæ tuæ,
quæsumus, Dómine, ut placátus accípias:
diésque nostros in tua pace dispónas,
atque ab ætérna damnatióne nos éripi
et in electórum tuórum iúbeas grege numerári.

lungit manus.

Tenens manus expansas super oblata, dicit:

Quam oblatiónem tu, Deus, in ómnibus, quæsumus,
benedíctam, adscríptam, ratam,
rationábilem, acceptabílemque fácere dignéris:
ut nobis Corpus et Sanguis fiat dilectíssimi Filii tui,
Dómini nostri Iesu Christi.

lungit manus.

In formulis quæ sequuntur, verba Domini proferantur distincte et aperte, prouti natura eorundem verborum requirit.

Qui, prídie quam paterétur,

accipit panem, eumque parum elevatum super altare tenens, prosequitur:

accépit panem in sanctas ac venerábiles manus suas,

elevat oculos,

et elevátis óculis in cælum
ad te Deum Patrem suum omnipoténtem,
tibi grátias agens benedíxit,
fregit,
dedítque discíplis suis, dicens:

parum se inclinat

Accípíte et manducáte ex hoc omnes:
Hoc est enim Corpus meum,
quod pro vobis tradétur.

Hostiam consecratam ostendit populo, reponit super patenam, et genuflexus adorat.

Postea prosequitur:

Símili modo, postquam cenátum est,

accipit calicem, eumque parum elevatum super altare tenens, prosequitur:

accípiens et hunc præclárum cálicem
in sanctas ac venerábiles manus suas,
item tibi grátias agens benedíxit,
dedítque discíplis suis, dicens:

parum se inclinát

Accípíte et bíbite ex eo omnes:
Hic est enim calix Sánguini mei
novi et ætéрни testaménti,
qui pro vobis et pro multis effundétur
in remissionem peccatórum.
Hoc fácite in meam commemoratiónem.

Calicem ostendit populo, deponit super corporale, et genuflexus adorat.

Deinde dicit:

Mystérium fidei.

Et populus prosequitur, acclamans:

**Mortem tuam annuntiámus, Dómine,
et tuam resurrectionem confitémur, donec vénias.**

Postea, extensis manibus, sacerdos dicit:

Unde et mémoires, Dómine,
nos servi tui,
sed et plebs tua sancta,
eíúsdem Christi, Fílii tui, Dómini nostri,
tam beátæ passiónis,
necnon et ab íferis resurrectionis,
sed et in cælos gloriósæ ascensionis:
offérimus præcláræ maiestáti tuæ
de tuis donis ac datis
hóstiam puram,

hóstiam sanctam,
hóstiam immaculátam,
Panem sanctum vitæ æternæ
et Cálicem salutis perpétuæ.

Supra quæ propítio ac seréno vultu
respícere dignéris:
et accépta habére,
sicuti accépta habére dignátus es
múnera púeri tui iusti Abel,
et sacrificium Patriárchæ nostri Abrahæ,
et quod tibi óbtulit summus sacérdos tuus Melchisedech,
sanctum sacrificium, immaculátam hóstiam.

Inclinatus, iunctis manibus, prosequitur:

Súplices te rogámus, omnípotens Deus:
iube hæc perférri per manus sancti Angeli tui
in sublíme altáre tuum,
in conspéctu divínæ maiestátis tuæ;
ut, quotquot ex hac altáris participatióne
sacrosánctum Filii tui Corpus et Sáanguinem sumpsérimus,

erigit se atque seipsum signat, dicens:

omni benedictióne cælésti et grátia repleámur.

Commemoratio pro defunctis

Manibus extensis, dicit:

Meménto étiam, Dómine,
famulórum famularúmque tuárum *N.* et *N.*,
qui nos præcessérunt cum signo fídei,
et dórmiunt in somno pacis.

Iungit manus et orat aliquantulum pro iis defunctis, pro quibus orare intendit.

Deinde, extensis manibus, prosequitur:

Ipsis, Dómine, et ómnibus in Christo quiescéntibus,
locum refrigerii, lucis et pacis,
ut indúlgeas, deprecámur.

Manu dextera percutit sibi pectus, dicens:

Nobis quoque peccatóribus fámulis tuis,

et extensis manibus prosequitur:

de multitúdine miseratiónum tuárum sperántibus,
partem áliquam et societátem donáre dignéris
cum tuis sanctis Apóstolis et Martýribus:
cum Ioánnē, Stéphanō,

Matthía, Bárnaba,
(Ignátio, Alexándro,
Marcellíno, Petro,
Felicitáte, Perpétua,
Agatha, Lúcia,
Agnéte, Cæcília, Anastásia)
et ómnibus Sanctis tuis:
intra quorum nos consórtium,
non æstimátor mériti, sed véniaë,
quæsumus, largítor admítte.

lungit manus.

Per Christum Dóminum nostrum.

Et prosequitur:

Per quem hæc ómnia, Dómine,
semper bona creas, sanctíficas, vivíficas, benedícis,
et præstas nobis.

Accipit patenam cum hostia et calicem, et utrumque elevans, dicit:

Per ipsum, et cum ipso, et in ipso,
est tibi Deo Patri omnipoténti,
in unitáte Spíritus Sancti,
omnis honor et glória
per ómnia sæcula sæculórum.

Populus acclamat:

Amen.

Ritus communionis

Calice et patena depositis, sacerdos, iunctis manibus, dicit:

Præcéptis salutáribus móniti,
et divína institutióne formáti,
audémus dícere:

Extendit manus et, una cum populo, pergit:

Pater noster,
qui es in caelis:
sanctificétur nomen tuum;
advéniat regnum tuum;
fiat volúntas tua,
sicut in caelo, et in terra.
Panem nostrum cotidiánum da nobis hódie;
et dimítte nobis débíta nostra,
sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris;

**et ne nos indúcas in tentatióem;
sed líbera nos a malo.**

Manibus extensis, sacerdos solus prosequitur, dicens:

Líbera nos, quæsumus, Dómine, ab ómnibus malis,
da propítius pacem in diébus nostris,
ut, ope misericórdiæ tuæ adiúti,
et a peccáto simus semper líberi
et ab omni perturbatióne secúri:
exspectántes beátam spem
et advéntum Salvatóris nostri Iesu Christi.

lungit manus.

Populus orationem concludit, acclamans:

**Quia tuum est regnum,
et potéstas,
et glória in sæcula.**

Deinde sacerdos, manibus extensis, clara voce dicit:

Dómine Iesu Christe,
qui dixísti Apóstolis tuis:
Pacem relínquo vobis,
pacem meam do vobis:
ne respicias peccáta nostra,
sed fidem Ecclésiæ tuæ;
eámque secúndum voluntátem tuam
pacificáre et coadunáre dignéris.

lungit manus.

Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum.

Populus respondet:

Amen.

Sacerdos, ad populum conversus, extendens et iungens manus, subdit:

Pax Dómini sit semper vobíscum.

Populus respondet:

Et cum spíritu tuo.

Deinde, pro opportunitate, diaconus, vel sacerdos, subiungit:

Offérte vobis pacem.

Et omnes, iuxta locorum consuetudines, pacem, communionem et caritatem sibi invicem significant; sacerdos pacem dat diacono vel ministro.

Deinde accipit hostiam eamque super patenam frangit, et particulam immittit in calicem, dicens secreto:

Hæc commixtio Córporis et Ságuinis
Dómini nostri Iesu Christi
fiat accipiéntibus nobis in vitam ætérnam.

Interim cantatur vel dicitur:

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: miserére nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: miserére nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: dona nobis pacem.

Quod etiam pluries repeti potest, si fractio panis protrahitur. Ultima tamen vice dicitur: dona nobis pacem.

Sacerdos deinde, manibus iunctis, dicit secreto:

Dómine Iesu Christe, Fili Dei vivi,
qui ex voluntáte Patris,
cooperánte Spíritu Sancto,
per mortem tuam mundum vivificásti:
líbera me per hoc sacrosánctum Corpus et Ságuinem tuum
ab ómnibus iniquitátibus meis et univérsis malis:
et fac me tuis semper inhærére mandátis,
et a te numquam separári permíttas.

Vel:

Percéptio Córporis et Ságuinis tui, Dómine Iesu Christe,
non mihi provéniat in iudícium et condemnatióem:
sed pro tua pietáte prosit mihi ad tutaméntum mentis et córporis,
et ad medélam percipiéndam.

*Sacerdos genuflectit, accipit hostiam, eamque aliquantulum elevatam super patenam vel super calicem tenens,
versus ad populum, clara voce dicit:*

Ecce Agnus Dei,
ecce qui tollit peccáta mundi.
Beáti qui ad cenam Agni vocáti sunt.

Et una cum populo semel subdit:

**Dómine, non sum dignus,
ut intres sub téctum meum,
sed tantum dic verbo,
et sanábitur ánima mea.**

Et sacerdos, versus ad altare, secreto dicit:

Corpus Christi custódiat me in vitam ætérnam.

Et reverenter sumit Corpus Christi.

Deinde accipit calicem et secreto dicit:

Sanguis Christi custódiat me in vitam ætérnam.

Et reverenter sumit Sanguinem Christi.

Postea accipit patenam vel pyxidem, accedit ad communicandos, et hostiam parum elevatam unicuique eorum ostendit, dicens:

Corpus Christi.

Communicandus respondet:

Amen.

Et communicatur.

Eo modo agit et diaconus, si sacram Communionem distribuit.

Si adsint sub utraque specie communicandi, servetur ritus suo loco descriptus.

Dum sacerdos sumit Corpus Christi, inchoatur cantus ad Communionem.

Distributione Communionis expleta, sacerdos vel diaconus vel acolythus purificat patenam super calicem et ipsum calicem. Dum purificationem peragit, sacerdos dicit secreto:

Quod ore sumpsimus, Dómine,
pura mente capiámus,
et de múnere temporáli
fiat nobis remédium sempitérnum.

Tunc sacerdos ad sedem redire potest. Pro opportunitate sacrum silentium, per aliquod temporis spatium, servari, vel psalmus aut aliud canticum laudis aut hymnus proferri potest.

Deinde, stans ad altare vel ad sedem, sacerdos, versus ad populum, iunctis manibus, dicit:

Orémus.

Et omnes una cum sacerdote per aliquod temporis spatium in silentio orant, nisi silentium iam præcesserit. Deinde sacerdos, manibus extensis, dicit orationem post Communionem.

Post communionem

Sacraménta quæ sumpsimus, Dómine Deus noster, in nobis fóveant caritátis ardórem, quo beátus Pius veheménter accénsus pro Ecclésia tua se iúgiter impendébat. Per Christum.

Populus in fine acclamat:

Amen.

Ritus conclusionis

Sequuntur, si necessariæ sint, breves annuntiationes ad populum.

Deinde fit dimissio. Sacerdos, versus ad populum, extendens manus, dicit:

Dóminus vobíscum.

Populus respondet:

Et cum spírítu tuo.

Quibusdam diebus vel occasionibus, huic formulæ benedictionis præmittitur, iuxta rubricas, alia formula benedictionis sollemnior, vel oratio super populum.

Sacerdos benedicit populum, dicens:

Benedícat vos omnipotens Deus,
Pater, et Fílius, ✠ et Spíritus Sanctus.

Populus respondet:

Amen.

Deinde diaconus, vel ipse sacerdos, manibus iunctis, versus ad populum dicit:

Ite, missa est.

Populus respondet:

Deo grátias.

Deinde sacerdos altare osculo de more veneratur, ut initio. Facta denique profunda inclinatione cum ministris, recedit.

Si qua actio liturgica immediate sequatur, ritus dimissionis omittuntur